

Mladi za napredek Maribora 2016

33. srečanje

Raziskovalno področje: TEKSTILSTVO

FOTOGRAFIJA V KREACIJI

Raziskovalna naloga

Avtor: URŠKA KOS

Mentor: PATRICIJA LEBAR, ALENKA LUKIČ

Šola: SREDNJA ŠOLA ZA OBLIKOVANJE MARIBOR

Maribor, februar 2016

KAZALO

1 POVZETEK	3
2 ZAHVALA.....	4
3 UVOD.....	5
4 TEORETIČEN DEL.....	6
4.1 Fotografija	6
4.2 Zgodovina fotografije	6
4.3 Fotografija danes	11
4.4 Fotografske zvrsti.....	12
4.5 Fotoaparati.....	19
4.6 Razvijanje filmov in fotografij	21
4.7 Helmut Newton	24
4.8 Helmut Newton, Permanent Loan Selection.....	27
5 PRAKTIČNI DEL	30
5.1 Anketa.....	31
5.2 Analiza ankete	35
5.3 Skica	36
5.4 Tehnična skica.....	39
5.5 Kroj	41
5.6 Barve	46
5.7 Material.....	47
5.8 Postopek izdelave	48
5.9 Končni izdelek.....	65
6 DRUŽBENA ODGOVORNOST.....	68
7 ZAKLJUČEK	69
8 VIRI	70
8.1 Slikovni viri	70
8.2 Spletni viri	71
8.3 Knjižni viri.....	71
9 PRILOGE	72

1 POVZETEK

Inspiracijo za raziskovalno nalogo sem dobila, ko smo si v Berlinu ogledali galerijo fotografij Helmuta Newtona. Ta me je prevzela, saj so bile fotografije črno-bele z najrazličnejšimi detajli, ki so bili rdeče barve.

Že od nekdanj se navdušujem nad fotografijo in se z njo tudi ukvarjam. Fotografije preuredim v črno-bele, saj se mi zaradi te tehnike zdijo bolj udarne in vzbujajo prav posebno razpoloženje. Razstava me je posebej navdušila tudi zato, ker je bila uporabljena meni ljuba zvrst fotografiranja.

Kot bodoča modna oblikovalka sem si takoj zamislila kreacije, ki naj bi se navezovale na tehniko fotografiranja Helmuta Newtona, torej meni ljubo tehniko. Na podlagi tega sem se odločila, da bom naredila raziskovalno nalogo.

2 ZAHVALA

Rada bi se zahvalila svojim mentoricama in ostalim profesorjem, ki so mi na kakršen koli način pomagali pri pisanju in izdelavi raziskovalne naloge.

Zahvala gre tudi moji družini, predvsem mojemu očetu, ki mi je posvetil ves dan, da sva se pogovarjala o fotografiji, me poučil o fotografiranju, fotoaparatih, opremi in tudi o razvijanju fotografij.

Hvala tudi Grafičnemu studiu .GOGI., ki mi je razložil uporabo papirja za tekstil in mi nekaj listov tudi podaril.

Lepa hvala najprej bratu, ki mi je omogočil obisk GT 22. Hvala tudi GT 22, ki mi je ne le omogočil fotografiranje galerije starih, zelo dragocenih fotoaparatorov, pripomočkov za fotografiranje in temnico, temveč tudi za lekcije o razvijanju fotografij in kasneje še možnost uporabljanja temnice.

Hvala tudi vsem tistim, ki so mi pomagali deliti ankete po srednjih šolah.

3 UVOD

Galerija Helmuta Newtona me je zelo očarala zaradi črno-bele tehnike fotografij, detajlov, zanimivih kompozicij in razgibanosti teles na fotografijah. Na podlagi tega sem se odločila, da bom naredila raziskovalno nalogo, v kateri sem združila dve področji likovnega ustvarjanja, saj se z obema ukvarjam. Poskusila sem združiti modno oblikovanje in fotografijo.

Prav tako sem si zastavila cilj, da svojo fotografijo, ki sem jo posnela v Berlinu kot vzorec, sama prenesem na blago oziroma kreacijo. Kreacijo sem želele narediti čim bolj mladostno, a hkrati elegantno in sodobno, da bo primerna za več različnih priložnosti. Za kreacijo sem uporabila živo rdečo in črno barvo, s katerima sem želen učinek oblačila še poudarila. Kreaciji sem dodala še sončna očala, saj so velikokrat prisotna na fotografijah Helmuta Newtona.

Raziskovalno nalogo sem razširila na področje fotografije. Naredila sem pregled fotografije vse do danes, opisala sem različne vrste fotoaparátov in kratek postopek razvijanja fotografij. Raziskala sem tudi življenje Helmuta Newtona in njegova dela.

Uporabila sem metodo razgovora in ankete.

4 TEORETIČEN DEL

4.1 Fotografija

Fotografija je umetniška smer in z njo ustvarjamo podobo. Za to je potrebna svetloba na določeni površini, ta mora biti na svetlobo občutljiva in jo odbijati.

Fotografija je poznana tudi na določenem področju kemije in fizike, kjer se ukvarjajo z izdelavo obstojnih slik.

Beseda fotografija izhaja iz dveh grških besed:

- Φωτος, photos, svetloba
- γραφης: graphis - pisalo ali γραφη: graphê

Besedi skupaj pa pomenita risanje s svetlobo, svetlopis ali svetlobni zapis.

Fotografija ni samo umetnost, ampak tudi komunikacijsko sredstvo. [6][9] [11][12][15]

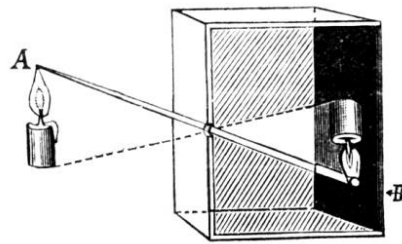
4.2 Zgodovina fotografije

Leonardo Da Vinci je leta 1500 odkril kamero, ki je imela majhno odprtino, luknjico. Kamero so poimenovali »camera obscura«.

Camera obscura je projekcijska naprava, škatla, ki ne prepušča svetlobe, ampak ima na eni izmed stranic odprtino oziroma luknjico. Deluje tako, da skozi luknjico oziroma odprtino prodira svetloba in na nasprotno ploskev se projicira na glavo obrnjena slika predmeta, ki stoji pred odprtino. Svetlost na glavo obrnjene slike je odvisna od premera luknjice na škatli ter od razdalje med luknjico in projiciranim predmetom. Ta postopek je poznal že Aristotel (starogrški filozof), ampak natančneje ga je opisal Alhazen (arabski fizik, matematik in učenjak) v 10. st.

Slaba stran slike, ki je nastala s pomočjo camere obscurae, je slaba osvetljenost in ostrina (zdaj to odpravimo s fotografskimi objektivimi).

Camera obscura so v času renesanse in še pozneje uporabljali kot projekcijski pripomoček pri slikanju in risanju, bila pa jim je tudi v pomoč pri preverjanju perspektive. Luknjica oziroma odprtina je bila sčasoma nadomeščena z lečjem ali pa lečo. Tja, kamor se je slika projicirala, pa se je postavila plošča, premazana s snovjo, ki je občutljiva na svetlobo (po tem principu je nastal fotoaparatus). Po odkritju te snovi v 18. st. so začeli uporabljati škatlasto kamero in s to so snemali na stekleno ploščo, ki je morala biti trda in prekrita s svetlobno občutljivo snovjo. [6] [9] [11] [15]

Slika 1: Delovanje Camere obscurae [5]

Pozneje je to kamero zamenjala kamera z mehom. Eastman Kodak je prvi, ki je takšno kamero predstavil svetu. Bila je lažja in je omogočala spreminjanje goriščne razdalje (to je reprodukcijska tehnika). Pozneje se je iz te kamere razvila še kamera, ki je imela zložljiva vodila oziroma zložljive stene za meh, ki so bile iz usnja ali umetne mase. Glede na osnovno dolžino se je dalo prostor povečati za približno dvakrat.[1] [6] [9] [11] [15]

Slika 2: Kamera z mehom in torbica za prenos te kamere [18]

Slika 3: Star fotoaparat, fotografski objektiv, fotografski film, leče (za črno-belo fotografijo) [18]

- Leta 1725 I. J. Schulze dokaže svetlobno občutljivost srebrovih soli.
- Leta 1822 Joseph Nicéphore Niepce posname prvo znano fotografijo na asfalt.
- L. J. M. Daguerre v Franciji razvije slikanje na ploščo, ki je prevlečena s srebrovim halogenidom (dagerotipija, to je fotografski postopek, na bakreni plošči je pozitivna slika na spoliranem premazu srebra).
- Leta 1839 W. H. Talbot v Angliji izumi postopek, s katerim je mogoče izdelati prozorne negative, in s tem postopkom se lahko negativ razmnoži nešteto krat.
- Leta 1850 R. Bingham v Angliji zmeša na svetlobo občutljivo snov s kolodijem, to nanese na stekleno ploščo in posuši.
- Leta 1851 F. S. Archer izboljša postopek R. Bingham, saj je izdelal emulzijo, ta je bila iz joda, srebra in kolodija.
- Leta 1873 V. H. Vogel odpravi pomanjkljivost občutljivosti prvih emulzij za barve, in sicer s senzibiliziranjem emulzije z dodajanjem kemikalij, ki razširijo območje občutljivosti emulzije (različne emulzije so različne na različne barve).
- Okoli leta 1900 sta Eastman in Edison za nosilni sloj uporabila celuloidno, prozorno in tanko folijo, tako se je razvil fotografski film, ki je omogočil razvoj kinematografije in majhnih, prenosnih kamer.
- J. F. W. Herschel je vpeljal ime »fotografija« [6][8][9][10][11][12][15]

Slika 4: Fotoaparata, s katerima se slika na filmski trak [18]

Slika 5: Galerija starih fotoaparatov v GT 22 (Glavni trg 22) [18]

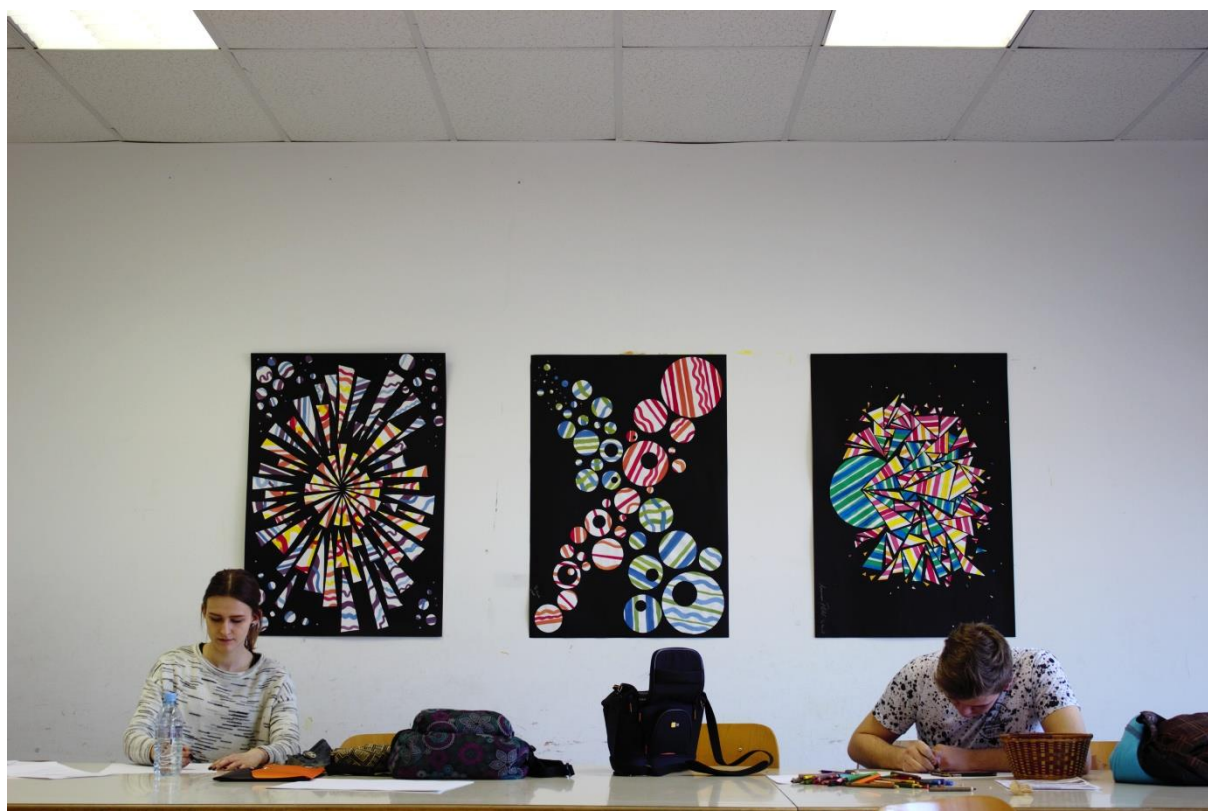
Slika 6: Galerija stare opreme za fotoaparate v GT 22 (Glavni trg 22) [18]

4.3 Fotografija danes

Danes poznamo že več vrst fotografije; to nam je omogočil razvoj tehnologije, saj lahko ustvarimo zelo kvalitetno črno-belo fotografijo in barvno fotografijo. Najmlajša zvrst fotografije pa je 3D ali stereo fotografija (tako dovršena zvrst fotografije, da deluje, kot da je umeščena v prostor).

Še vedno velja, da so glavni elementi pri fotografiranju svetloba, temne in svetle ploskve. Umetnik se lahko skozi fotografijo zelo umetniško izraža, saj lahko izbira med različnimi fotografskimi zvrstmi, izbere si lahko različne motive, kadre in kote snemanja. Ko to ima, lahko za slikanje izbranega motiva izbere primerni čas osvetlitve in zaslonko.

[6] [5] [9] [11] [15]

Slika 7: Fotografiranje dijakov pri pouku modnega oblikovanja [18]

4.4 Fotografske zvrsti

Skozi zgodovino so se kot kamere in fotoaparati razvijale tudi fotografske zvrsti. Sedaj jih imamo že veliko, saj imamo več medijev, veliko najrazličnejših želja in namenov.

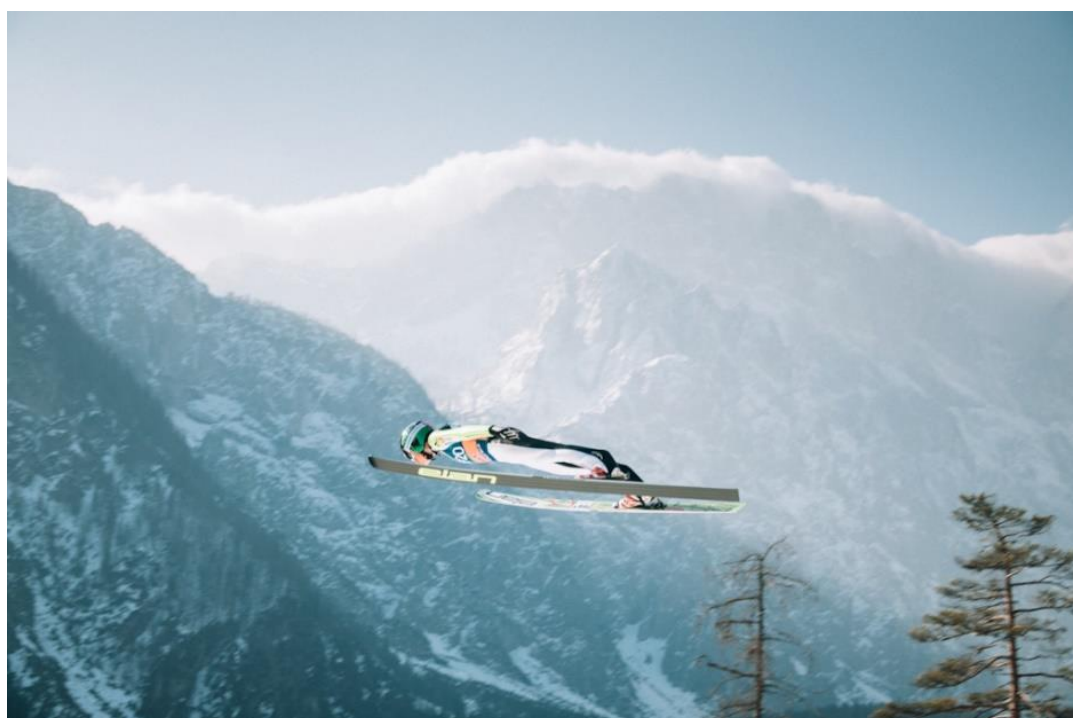
Fotografske zvrsti so:

- **reporterska fotografija:** pojavi se v revijah, časopisih ali na medmrežju, avtor pa lahko prikaže sliko tako, da vzpodbudi pri gledalcih različna razpoloženja,
- **športna fotografija:** največkrat v športnih revijah ali različnih novicah, prikazan je dosežek športnika ali izvajanje,
- **arhitekturna fotografija:** fotografiranje stavb, nebotičnikov, fotografije se pojavljajo predvsem v knjigah ali učbenikih, povezanih z umetnostjo, arhitekturo,
- **krajinska fotografija:** fotografiranje okolja, narave, fotografije se največkrat pojavijo v poljudnoznanstvenih revijah, v primeru naravne katastrofe pa tudi na medmrežju, v revijah in časopisih,
- **znanstvena ali dokumentarna fotografija:** prisotna je vsepovsod: ali se pojavi v revijah, časopisih ali pa je naložena na splet, nanaša se na naravoslovna področja; za uspešno fotografijo so potrebne posebne okoliščine, saj nam želijo prikazati pojav, ki ga drugače ne bi videli,
- **medicinska fotografija:** fotografiranje operacije ali opravljanje dela doktorjev idr., objavljena je na spletnih straneh, povezanih z medicino, ali pa v knjigah in učbenikih s takšno vsebino,
- **aerofotografija:** zvrst fotografiranja, ki nastane v zraku, torej nam prikazuje ptičjo perspektivo izbranega motiva, prisotna je na spletu, v revijah in časopisih,
- **družinska fotografija:** nastane, ko se zberejo družinski člani, po možnosti ob določeni priložnosti, fotografije pa nastanejo predvsem za spomin in se na spletu po navadi ne pojavijo,
- **astrofotografija:** fotografija nastane v vesolju in je skoraj zmeraj objavljena na spletu, natisnejo jo tudi za časopise in različne poljudnoznanstvene revije,
- **modna fotografija:** prikazovanje nove kreacije, fotografije se pojavijo na spletu, v revijah in časopisih,
- **oglaševalna ali reklamna fotografija:** izključno za oglaševanje dobrin in storitev, velikokrat je takšna fotografija v obliki oglaševalnega plakata, mnogo pa jih je tudi na spletu,
- **akt fotografija:** umetniška veja fotografije, ki upodablja golo človeško telo, fotografije se objavljajo v revijah, avtorskih knjigah, na spletu, redkeje v časopisih,
- **portret:** fotografiramo zgornji del telesa (torzo), pri katerem mora izstopati obraz, ali pa fotografiramo samo obraz, slike se pojavijo na osebnih izkaznicah, vozniskem izpitu pa tudi na spletu

[6] [11]

Slika 8: Reporterska fotografija [12]

Slika 9: Športna fotografija [4]

Slika 10: Arhitekturna fotografija [18]

Slika 11: Krajinska fotografija [18]

Slika 12: Znanstvena fotografija [13]

Slika 13: Medicinska fotografija [6]

Slika 14: Aerofotografija [9]

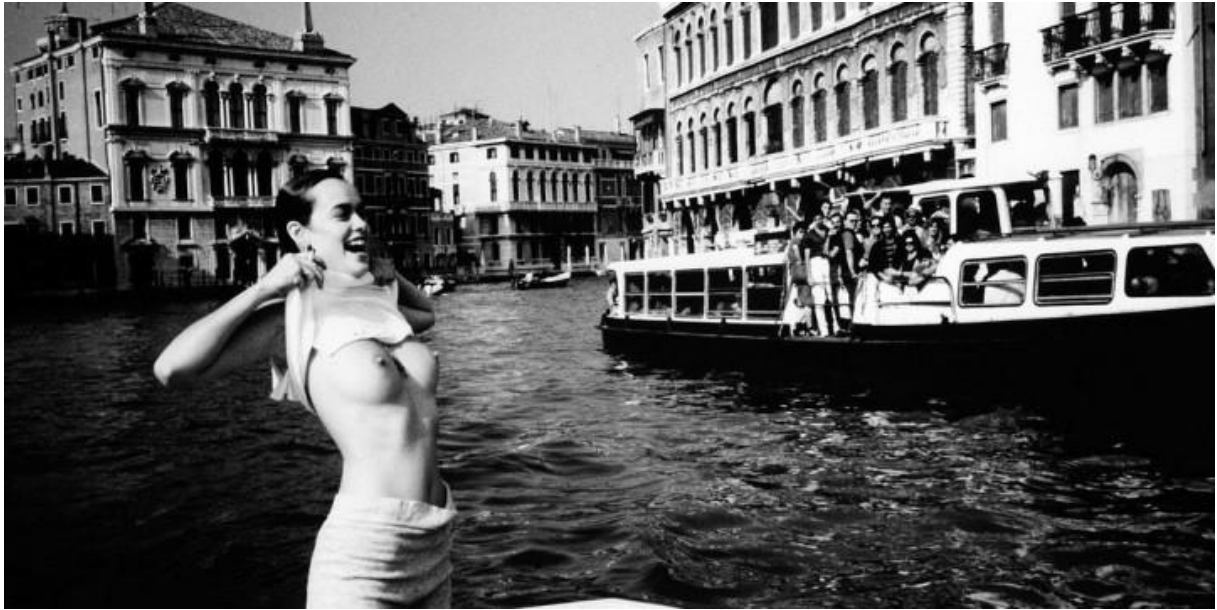
Slika 15: Družinska fotografija [18]

Slika 16: Astrofotografija (Lunina skorja) [1]

Slika 17: Reklamna fotografija [8]

Slika 18: Akt fotografija (fotografija Helmuta Newtona) [10]

Slika 19: Portret [18]

4.5 Fotoaparati

Da posnamemo fotografijo, potrebujemo fotografski aparat. S to napravo lahko ustvarimo pozitivne ali negativne. Ohišje, kot pri stari kameri obscuri, ne sme prepuščati svetlobe.

Poznamo dva načina zapisa fotografij, in sicer digitalni zapis in zapis na svetlobno občutljivi film. Fotoaparati se med seboj razlikujejo glede na uporabo in tehnične zmožnosti.

Ločujemo:

- **Mobilni, digitalni fotoaparati:** Ima najnižjo ločljivost fotoaparata med vsemi fotografskimi napravami. Razvoj tehnologije pa nam vseeno nudi vedno večje ločljivosti. Posnete fotografije s takšno vrsto fotoaparata so primerne zgolj za objavo na spletu in beleženje spominov. Spadajo med nizkokakovostne fotografije, na katerih niso razvidne podrobnosti in tudi osvetlitev je slaba.
- **Kompaktni, digitalni, brez zrcalni fotoaparati:** Je najmanjši in najenostavnejši fotoaparati za uporabo, je pa tudi cenovno dosegljiv. Takšna vrsta fotoaparata ima fiksni (nesnemljiv) objektiv. Pri zajemanju fotografije ne gledamo skozi objektiv, temveč skozi okular. Fotografije so primerne za zajemanje spominov in ne za profesionalno fotografiranje (zaradi ostrine, ločljivosti in osvetlitve). Tehnologija nam je omogočila tudi podvodne kompaktne fotoaparate.
- **Zrcalnorefleksni digitalni fotoaparati:** Primeren za profesionalne fotografije, saj so te visokokakovostne in so primerne za razstave, objavo na spletu, v revijah in časopisih, torej je primeren za vse fotografske zvrsti. Ker je takšna vrsta fotoaparata primerna za profesionalno fotografiranje, cenovno ni dostopna komurkoli. Zrcalnorefleksni digitalni fotoaparati imajo tudi možnost menjave fotografskega objektiva, kar omogoča pogoje za doseganje želene fotografije. Pri tej vrsti fotoaparata skozi objektiv tudi gledamo. Izostritev objekta dosežemo z ročnim ostrenjem (manual) ali z avtofokusom, ko fotoaparati s pomočjo svetlomera in fokusa sam izostri sliko). Izbiramo lahko moč bliskavice, način beline, osvetlitev ...
- **Fotoaparati na film ali analogni fotoaparati:** Podobno kot pri zrcalnorefleksnem (menjava objektiva, izbiramo moč bliskavice, način beline ...), le da ni digitalni zapis, temveč fotografiramo na fotografski film oziroma trak, s katerega se dajo fotografije razviti. Je lahko kompaktni ali zrcalnorefleksni; lahko menjavamo objektivne in oboji imajo lahko vgrajene bliskavice. Zapis se hrani na filmu (negativ ali diapozitiv), potrebno jih je pa razviti.

[3] [4] [5] [6] [7] [9] [11] [12] [13] [14] [15]

Slika 20: Zrcalo refleksni, digitalni fotoaparati [16]

Fotografija nas zdaj spremlja že na vsakem koraku in gre za izključno umetniško izražanje, saj lahko vsak posameznik izrazi svoj osebni pogled na to stvar, okolje ... To pa lahko doseže s kompozicijo, z osvetljevanjem, z eksperimentiranjem in z izbiro kota in motiva. Črno-belo fotografijo lahko avtor naredi kot nekaj posebnega, če eksperimentira tudi pri razvijanju slik v laboratoriju. Vsi pripomočki v laboratoriju pripomorejo k temu, da lahko naredimo fotografijo čim bolj po svojih pričakovanjih.

4.6 Razvijanje filmov in fotografij

Črno-bele, barvne filme in fotografije razvijamo ročno v temnici, obstajajo pa tudi posebni stroji, kjer poteka razvijanje filma in fotografije popolnoma avtomatizirano. Filmi imajo različno občutljivost, ki se označuje z oznakami ASA ali DIN. Nižja je oznaka, manj je film občutljiv in obratno, višja je oznaka, bolj je film občutljiv (tudi pri digitalnem fotoaparatu nastavljam občutljivost, višjo občutljivost uporabljaj pri nižji osvetlitvi in obratno pri svetlejši osvetlitvi). Manjša občutljivost filma pomeni manjše zrno na filmu in obratno, višja je občutljivost, večje je zrno na filmu (č-b, barvna je zrno, digitalna fotografija piksli). Možnosti sivine je od 0 do 100, oznaka za črno barvo v tisku je K. 0 predstavlja belo barvo, 100 je popolnoma črna, vmes pa so sivine. Ko se naredi fotografija na film, se mora ta film tudi razviti. Razvije se tako, da ga iz filmske doze potegnemo na navojni kolut. To počnemo v temi ali pa pri rdeči luči (v primeru barvne fotografije pri popolni temi). Navojni kolut s črno-belim filmom damo v razvijalno dozo in jo zapremo. Nato v razvijalno dozo vlijemo razvijalec in to pustimo razvijati, glede na občutljivost filma, določen čas. Po izteku tega časa izlijemo razvijalec, speremo z vodo in v razvijalno dozo vlijemo fiksir. Po določenem času fiksir izlijemo in pet minut spiramo film s tekočo vodo. Nato vzamemo film iz doze, ga obesimo na filmski obešalnik in s posebno brisalko odstranimo vodne kaplje na filmu. Film sušimo vsaj en dan.

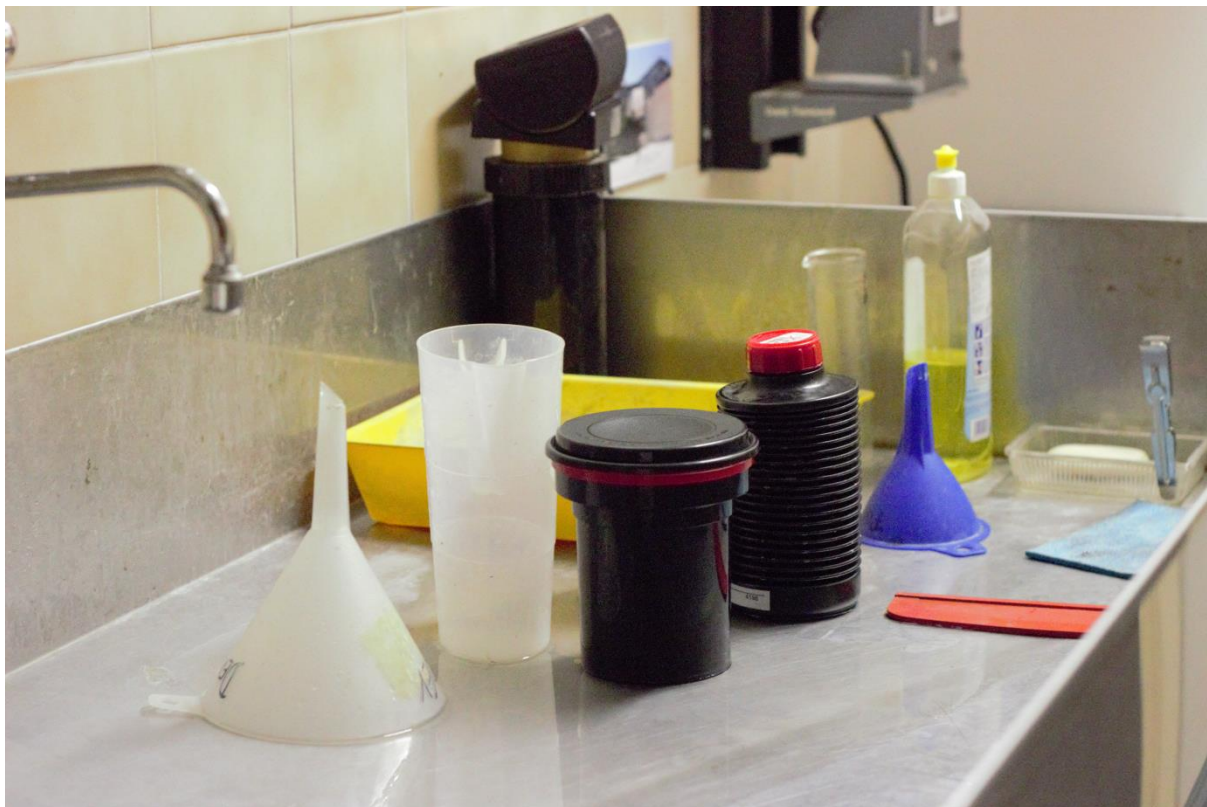
Za razvijanje slik potrebujemo povečevalnik, ki je sestavljen iz objektivnega povečevalnega leče in žarnice. Film damo v podajalnik filma in ga vstavimo v povečevalnik. Na merilni mizi izberemo format fotografije in s povečevalnikom nastavimo polno sliko ali željen izrez. Z objektivom nastavimo ostrino. Izbiramo lahko med sijajnimi papirji in mat papirji, ki so lahko na papirnati osnovi ali na osnovi polietilena. Glede na gostoto in zrno filma določimo zaslonko na objektivu povečevalnika.

Na stikalni uri določimo čas osvetlitve. Po osvetlitvi vzamemo papir in ga damo v posodo z razvijalcem. Takoj ko damo papir v razvijalec, se prične počasi pojavljati slika. Razvoj slike spremljamo, dokler se nam ne zdi, da je optimalno razvita, in ko je, jo vzamemo iz razvijalca, za hip pomočimo v čisto vodo in jo takoj damo v posodo s fiksirjem. Tam jo pustimo najmanj deset minut. Po tem času jo damo v posodo s čisto vodo. Po desetih minutah sliko vzamemo iz vode in jo obesimo, da se posuši, ali jo damo v električni sušilec (v primeru papirnate osnove). V primeru uporabe PE papirja tega samo posušimo na zraku.

Za ugotavljanje optimalne zaslonke in časa osvetlitve uporabimo majhne testne lističe fotopapirja (na hrbtu si na listke napišemo čas osvetlitve in zaslonko, da ugotovimo, pri katerih pogojih je najbolj uspela), ki jih damo na najbolj problematična mesta slike (po navadi najsvetlejši del ali prehod iz svetlega na temno). Določimo optimalni čas in zaslonko (ali blendo, z njo določimo globinsko ostrino, ki je lahko kratka ali pa daljša). To ponovimo, vse te lističe razvijemo, fiksiramo in speremo z vodo. Listič, ki nam da najboljši rezultat, uporabimo pri osvetlitvi zelenega formata slike. Pri postopku izdelave fotografije upoštevamo podatke najprimernejše testne fotografije. Ko se slika posuši, je postopek razvijanja končan.

Sliko lahko uokvirimo, najlepše pa je, da se slika kašira na karton, preko se da pasportou. Slika se nato uokviri, po možnosti z neodsevnim steklom, da pride slika bolj do izraza.

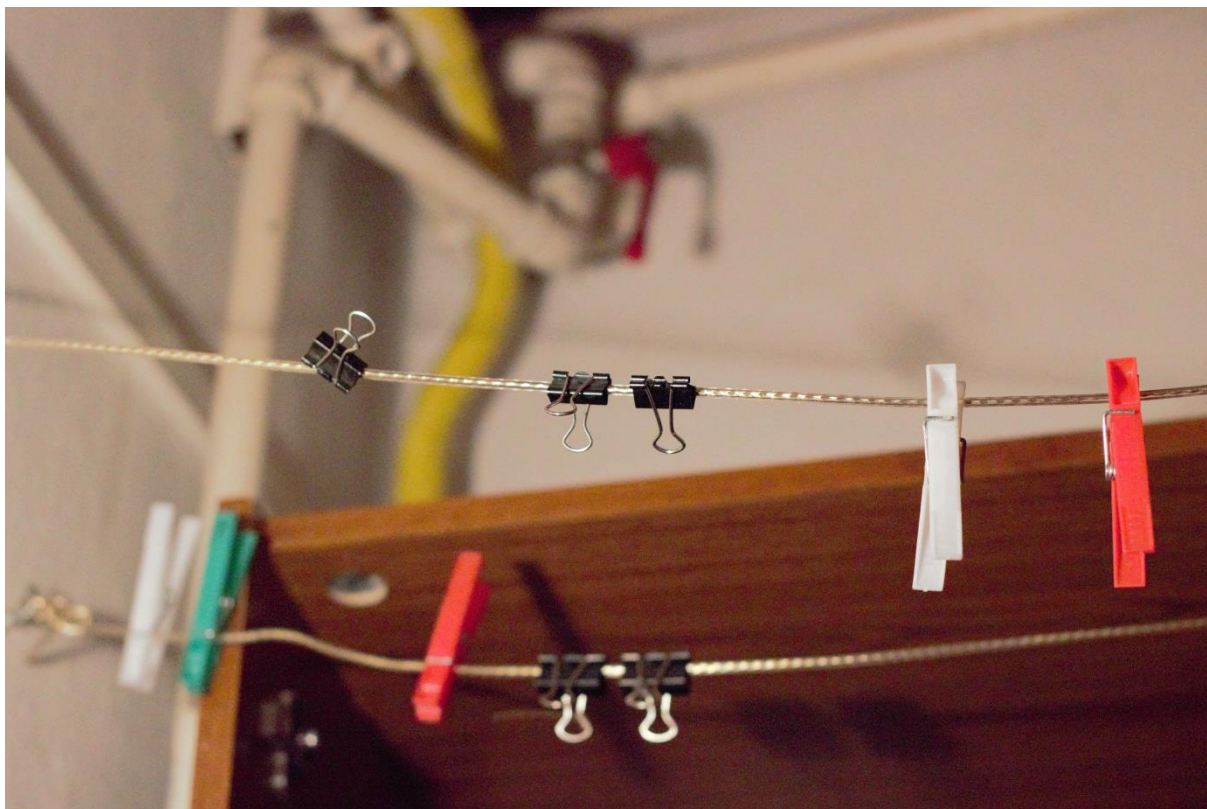
[17]

Slika 21: Fotografska temnica v GT 22 (Glavni trg 2) [18]

Slika 22: Stikalna ura v temnici GT 22 (Glavni trg 22) [18]

Slika 23: Klupice za obešanje fotografij v temnici GT 22 (Glavni trg 22) [18]

Slika 24: Povečevalnik v temnici GT 22 (Glavni trg 22) [18]

4.7 Helmut Newton

Pravijo, da so fotografije Helmuta Newtona brazčasne in so vrhunec vseh še nastajajočih in že ustvarjenih fotografij. [16]

Rodil se je 31. 10. 1920 v Berlinu kot Helmut Neustädter in umrl 23. 1. 2004 zaradi prometne nesreče v Hollywoodu. Pokopan je v Berlinu.

Slika 25: Helmut Newton [15]

Šolal se je na Heinrich-von-Treitschke-Realgymnasium, to je bila ameriška šola v Berlinu, in že od dvanajstega leta se je zanimal za fotografijo. Pri isti starosti je dobil svojo prvo kamero, fotoaparata in od leta 1936 je delal za znanega nemškega fotografa Yva (Elsie Neulander Simon).

Zaradi vedno večjih omejitev za Jude je oče Helmuta Newtona zgubil tovarno za izdelavo gumbov in ker bi moral v koncentracijsko taborišče, je družino prisililo, da zapusti Nemčijo. Starši so zbežali v južno Ameriko. 5. 12. 1938 je zbežal tudi Helmut, ampak na Kitajsko. Ko je prispel v Singapur, je ugotovil, da je tukaj varen in da lahko tukaj ostane. Najprej je delal kot fotograf za Straits Times, nato pa je postal znan kot portretni fotograf. Leta 1940 je moral v Sydney (Avstralija) zaradi težkih družbenih razmer in delal nekaj časa kot tovornjakar. Svoje ime je po vojni leta 1945 spremenil v ime Helmut Newton.

Ustanovil je modni studio Flinders Lane v Melbournu (Avstralija) in delal modno-gledališko fotografijo s povojno temo.

Leta 1948 se je poročil z June Browne.

Svojo prvo razstavo je imel leta 1953 z Wolfgangom Sieversom, tudi on je bil nemški begunec in je delal v istem podjetju kot Newton. Razstava »New Visions in Photography« je bila postavljena v zveznem hotelu na Collins Streetu. To je bil prva razstava, ki je bila v Avstraliji nekaj novega, posebnega. Newton je pozneje deloval s Henryem Talbotom, ki je bil tudi Jud in izgnan iz Nemčije. S Henryem Talbotom sta ustanovila studio z imenom »Helmut Newton and Henry Talbot«. Newtonu je vse bolj rasel ugled in bil je nagrajen kot odličen modni fotograf, njegove slike pa so se bile objavljene v avstralskem Vougu (modna revija).

Leta 1957 je zapustil Avstralijo in se preselil v London, ker je dobil celoletno pogodbo z britanskim Vougom (Talbot je sam vodil studio v Avstraliji). Helmut Newton je zapustil London, preden mu je potekla pogodba, saj je odšel delat v Pariz za nemške in pariške revije. Začasno se je marca 1959 vrnil v Melbourne zaradi avstralskega Vouga.

Newton se je vrnil v Pariz leta 1961 in se ustalil. Še zmeraj je delal kot modni fotograf in njegova dela so se pojavljala v pariškem Vougu in reviji Harper's Bazaar. Imel je poseben stil zaradi prikazovanja erotičnih prizorov.

Leta 1970 Newton doživi srčno kap, zaradi tega nekaj časa ni deloval. Njegova dela pa so se še kar naprej objavljala in velik uspeh doživi z razstavo »Big Nudes« leta 1980. Razstava je bila urbano erotična. Deloval je še zmeraj kot portretist in posnel fotografije tudi za izdajo Playboya.

Razstavljena dela:

- Helmut Newton, White Women, New York: Congreve, 1976
- Helmut Newton, Sleepless Nights, New York: Congreve, 1978
- Helmut Newton, Big Nudes, Paris: Editions du Regard, 1981
- Helmut Newton, They're Coming!, Paris: French Vogue, 1981
- Helmut Newton, World Without Men, New York: Xavier Moreau, 1984
- Klaus Honnef & Helmut Newton, Helmut Newton: Portraits, Schirmer Art Books, 1986
- Marshall Blonsky & Helmut Newton, Private Property, Schirmer Art Books, 1989
- Helmut Newton, Sumo book, Taschen, 1999
- Helmut Newton & June Newton, Helmut Newton Work, edited by Manfred Heiting, Taschen, 2000
- Helmut Newton, Autobiography, Nan A. Talese, 2003
- Helmut Newton, A Gun for Hire, edited by June Newton, Taschen, 2005

- Helmut Newton, *Playboy: Helmut Newton*, Chronicle Books, 2005
- Guy Featherstone, 'Helmut Newton's Australian years', in *The La Trobe Journal*, The State Library of Victoria Foundation, No 76, Spring, 2005
- Klaus Neumann, *In the Interest of National Security: Civilian Internment in Australia during World War II*, Canberra: National Archives of Australia, 2006

[2] [16]

4.8 Helmut Newton, Permanent Loan Selection

Kot sem že povedala, se tudi sama navdušujem in ukvarjam s fotografijo, zato me je razstava fotografij Helmuta Newtona resnično navdušila.

Razstavljene fotografije sem si ogledala v Berlinu in naslov njegove razstave je bil »Helmut Newton, Permanent Loan Selection«. Večinoma je fotografiral golo žensko telo, torej ženske akte v vsakdanjem življenju, z mnogimi rekviziti, ki so delovali nenaravno. Slikal je golo ali delno oblečeno žensko telo v prostem gibanju, samega sebe včasih oblečenega, včasih ne, pod enakimi pogoji pa tudi svojo ženo. Na nekaterih fotografijah sta tudi oba, ampak ustvarjata neke vrste iluzijo, da je pol telesa njenega in pol njegovega (npr. noge so njegove, zgornji del telesa (torzo), torej od pasa naprej, pa telo njegove žene).

Črno-bele fotografije me še bolj pritegnejo, saj se mi zdi, da dajo telesu na sliki lepše sence in neke vrste mehko in prav to vsebujejo fotografije Helmuta Newtona.

Slika 26: Helmut in June Newton [3]

Slika 27: Fotografija Helmuta Newtona [7]

Slika 28: Fotografija Helmuta Newtona [11]

Slika 29: Akti Helmuta Newtona, razstavljeni v galeriji v Berlinu [2]

Slika 30: Fotografija Helmuta Newtona [14]

5 PRAKTIČNI DEL

Že od nekdanj se ukvarjam s fotografijo, navdušujem pa se tudi za modo. Kot bodoča modna oblikovalka sem se odločila, da naredim inovativno modno kreacijo, na katero sem prenašala svoje fotografije iz Berlina.

Želela sem dokazati, da lahko fotografije sama prenesem na oblačilo in da jih lahko prikažem tudi na oblačilu, ne pa samo uokvirjene in obešene na steni.

Najprej sem narisala mnogo hitrih skic. Nato sem tiste, ki so mi bile najbolj všeč, narisala še bolj podrobno z barvami. Z mentorico sem se o njih posvetovala in izbrali sva najbolj primerno. Začela sem z risanjem osnovnega kroja po merah manekenke, ki je kreacijo nosila. Najprej sem morala narisati osnovni kroj za žensko obleko ali srajco, saj se da iz tega potem narediti kroj za obleko in jopo. Vsak kroj posebej je bilo potrebno prirediti - zmodelirati glede na izbrano skico.

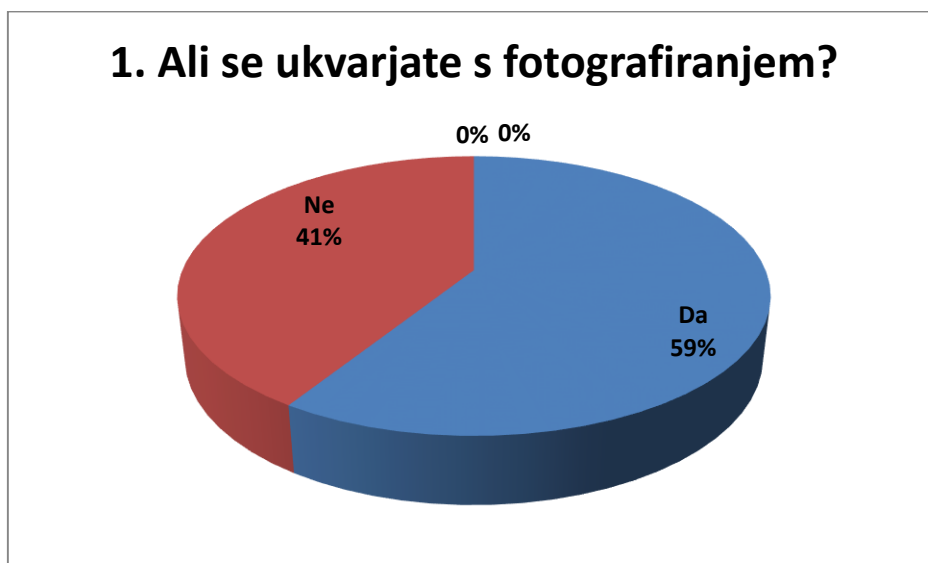
Ko sem z risanjem kroja končala, sem morala izbrati primeren material za kreacijo. Odločila sem se za lahkoten, lepo padajoč, raztegljiv tekstil rdeče barve za obleko. Za jopo pa sem izbrala tekstil črne barve z vzorcem, ki je lahkoten in raztegljiv.

Kreacijo tako sestavljata dolga jopa in obleka.

Obleka je kratka, koktajl obleka in ta je zmeraj kratka, sproščena, torej jo je lahko nositi. S tem sem želela doseči to, da deluje mladostno, ampak da je navsezadnje še zmeraj elegantna. Na dva vstavljena dela na obleki sem prenesla svojo fotografijo. Hrbet pa sem pustila gol. Jopica je dolga, saj sem želela, da deluje elegantno, hkrati pa dramatično, saj so takšne tudi fotografije Helmuta Newtona.

Cilj kreacije je bil narediti oblačila, primerna za mladostnike, ki vsebujejo črno-belo fotografijo, ki je v mojem primeru megleno naslikana na tkanino.

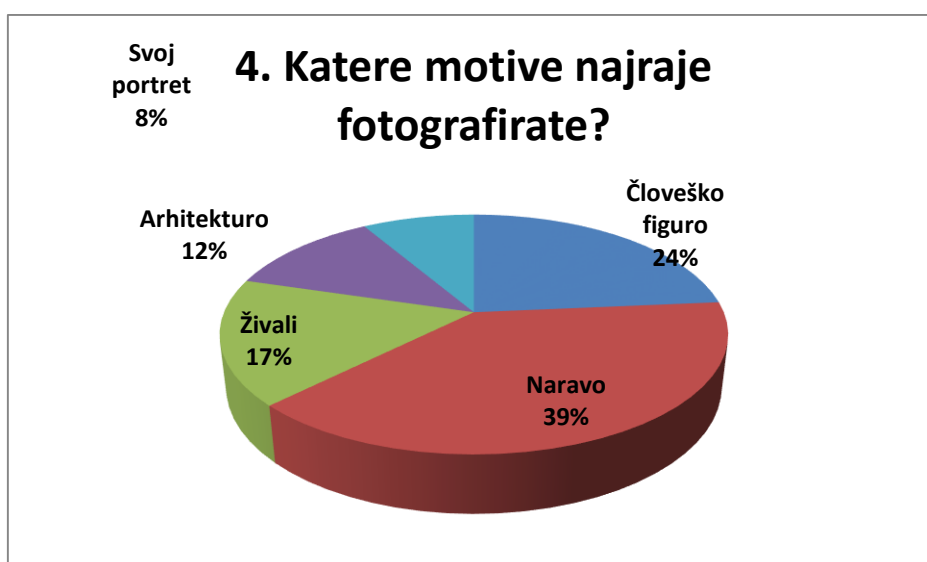
5.1 Anketa

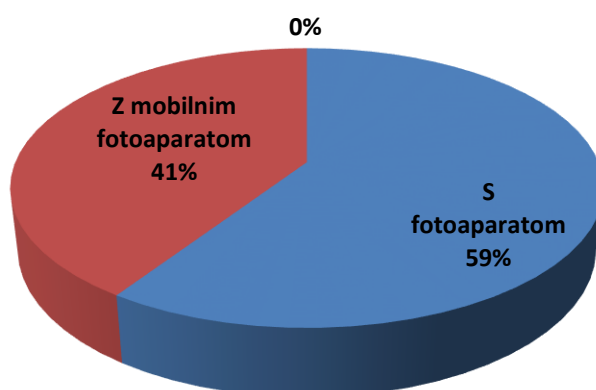
Če ste na 1. vprašanje odgovorili z NE.

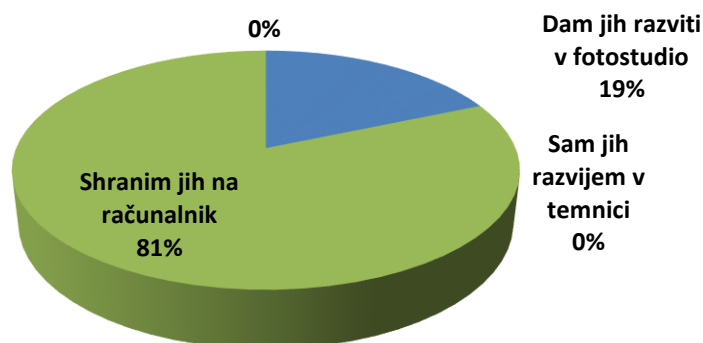
Če ste na 1. vprašanje odgovorili z DA.

5. S čim večinoma fotografirate?

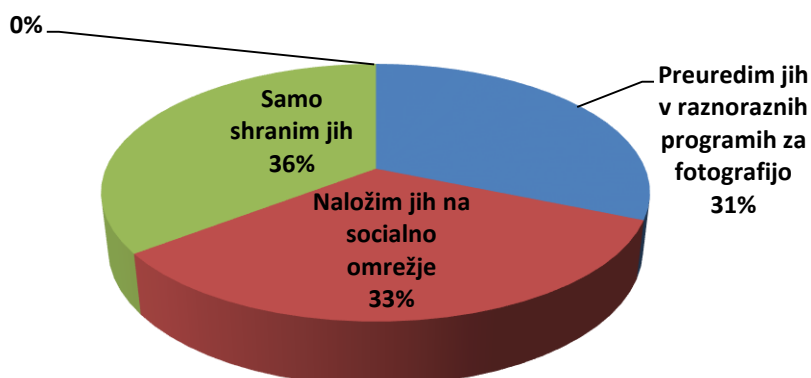

6. Kaj s posnetimi fotografijami naredite?

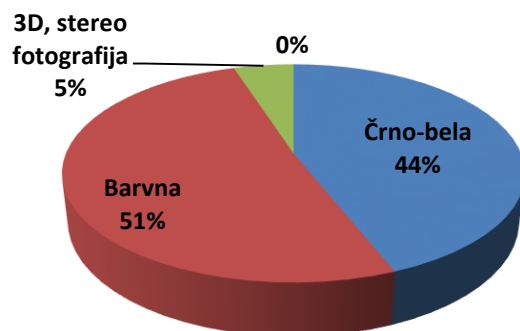

Če ste na 6. vprašanje odgovorili s c).

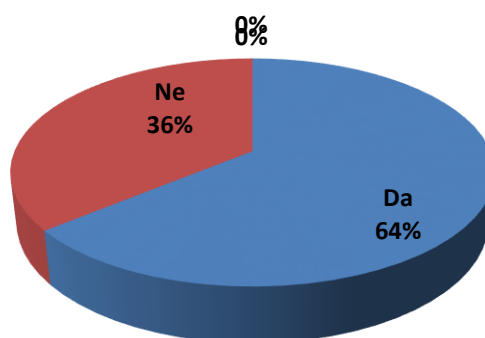
7. Kaj s fotografijami naredite?

8. Katera vrsta fotografije vam je bolj všeč?

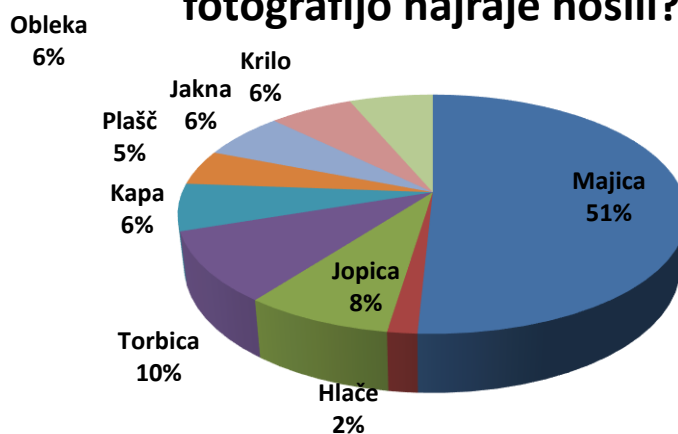

9. Ali bi nosili natisnjeno ali naslikano fotografijo na oblačilu?

Če ste na 9. vprašanje odgovorili z DA.

10. Na katerem kosu oblačila bi fotografijo najraje nosili?

5.2 Analiza ankete

Anketo sem naredila zato, ker se moja raziskovalna naloga navezuje na fotografijo v teoretičnem delu. Zanimalo me je, koliko dijakov se glede na zelo napredno tehnologijo s fotografijo sploh ukvarja. Prav tako me je zanimalo, zakaj se s fotografijo ne ukvarjajo.

Od tistih, ki se ukvarjajo s fotografijo, sem pa želela izvedeti, zakaj fotografirajo, kaj najraje fotografirajo, s čim, kaj naredijo s fotografijami in katera vrsta fotografije jim je najbolj všeč.

Anketa se v zadnjem delu navezuje tudi na praktičen del moje raziskovalne naloge, saj sem se pozanimala, ali bi nosili fotografijo naslikano ali natiskano na oblačilu in če, kje.

Anketo o fotografiji sem, s pomočjo, razdelila med 100 dijakov, od prvega do četrtega letnika po srednjih šolah v Mariboru.

S fotografijo se od stotih dijakov ukvarja samo 59. Ostalih 41 pa se s fotografijo ne ukvarja v večini zaradi tega, ker jih ne zanima (20 dijakov), nimajo časa (11 dijakov) in ker nimajo opreme (10 dijakov).

Preostalih 59 dijakov fotografira največ zaradi užitka, veselja (37 dijakov), kar nekaj jih fotografira za socialna, družbena omrežja (11 dijakov), drugi za šolo (4 dijaki) in za delo (4 dijaki), nekateri pa tudi za razstave (3 dijaki).

Pri fotografiranju motiva prevladuje fotografiranje narave (23 dijakov), sledi fotografiranje človeške figure (14 dijakov), živali (10 dijakov), arhitekture (7 dijakov) in svojega portreta (5 dijakov).

Največ jih fotografira s fotoaparatom (35 dijakov), nekaj pa jih fotografira tudi z mobilnim fotoaparatom (24 dijakov), nihče pa ne fotografira z ostalimi elektronskimi napravami, ki omogočajo fotografiranje.

Večina shrani nastale fotografije na računalnik (48 dijakov) in samo nekateri jih dajo razviti v foto studio (11 dijakov), nihče pa jih več sam ne razvija v temnici.

Tisti, ki fotografije shranijo na računalnik, z njimi več ničesar ne naredijo (17 dijakov), nekateri jih naložijo na socialno omrežje (16 dijakov), določeni pa jih preuredijo v različnih programih za fotografijo (15 dijakov).

Sledila so vprašanja, namenjena vsem 100 dijakom.

Fotografije, ki so barvne, so najbolj priljubljene (51 dijakov), sledi črno-bela fotografija (44 dijakov), le malo dijakom pa je všeč 3D ali stereo fotografija (5 dijakov).

Na oblačilih bi nosilo natisnjeno ali naslikano fotografijo le 64 dijakov in v veliki večini bi jo nosili na majici (32 dijakov), nekateri bi jo nosili na torbici (6 dijakov), obleki (5 dijakov), jopici (5 dijakov), kapi (4 dijaki), jakni (4 dijaki), krilu (4 dijaki), plašču (3 dijaki) in na hlačah (1 dijak).

5.3 Skica

Pred končno idejo kreacije sem narisala še nekaj modnih skic, da sem se laže odločila, katera mi je najbolj všeč in katero bi najraje uresničila.

SKICA 4

SKICA 5

SKICA 6

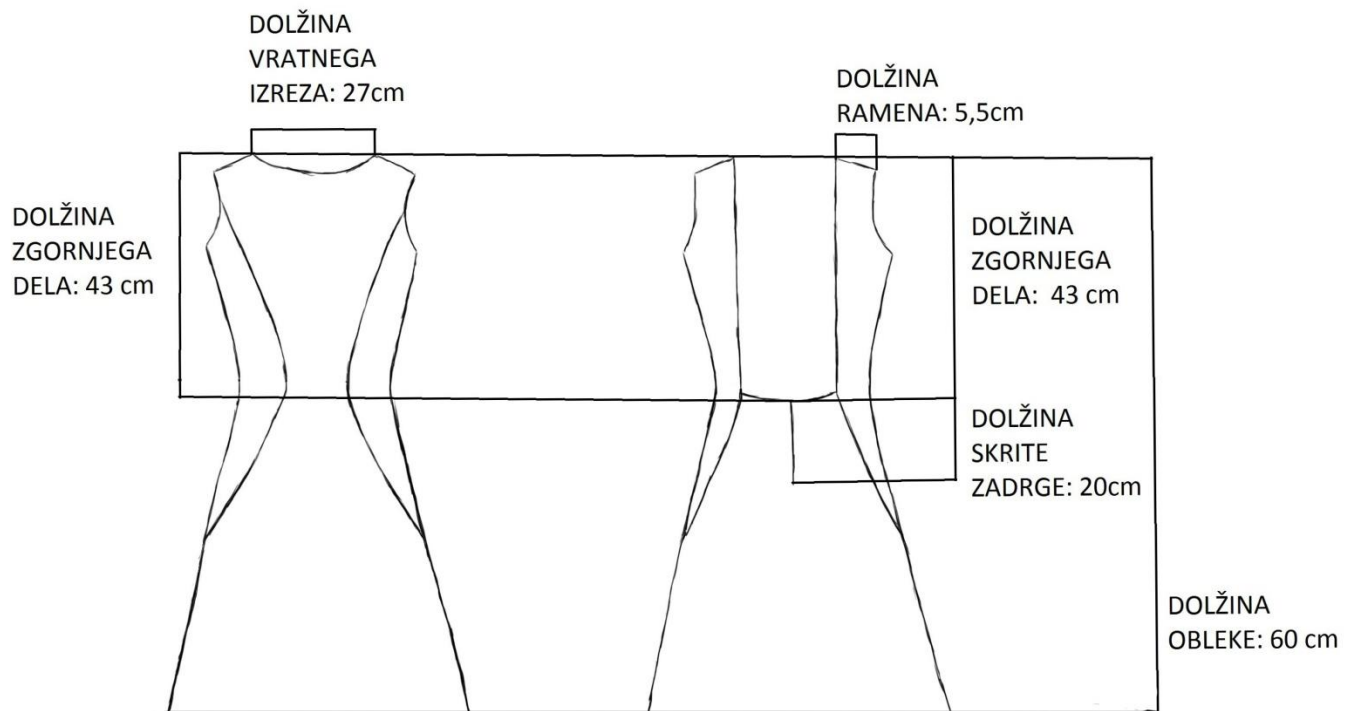

Po posvetu z mentorico sem se odločila za skico 4.

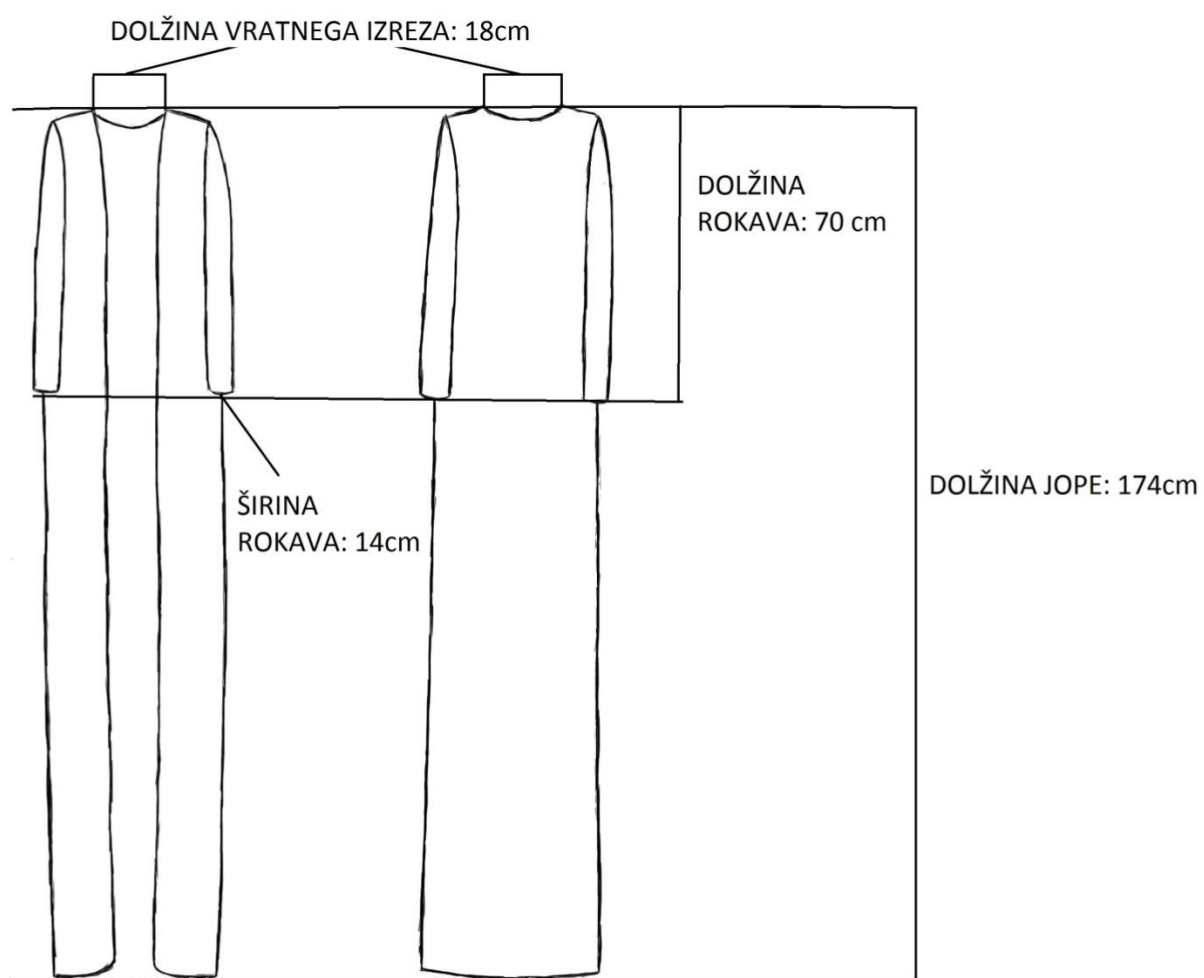

5.4 Tehnična skica

Obleka

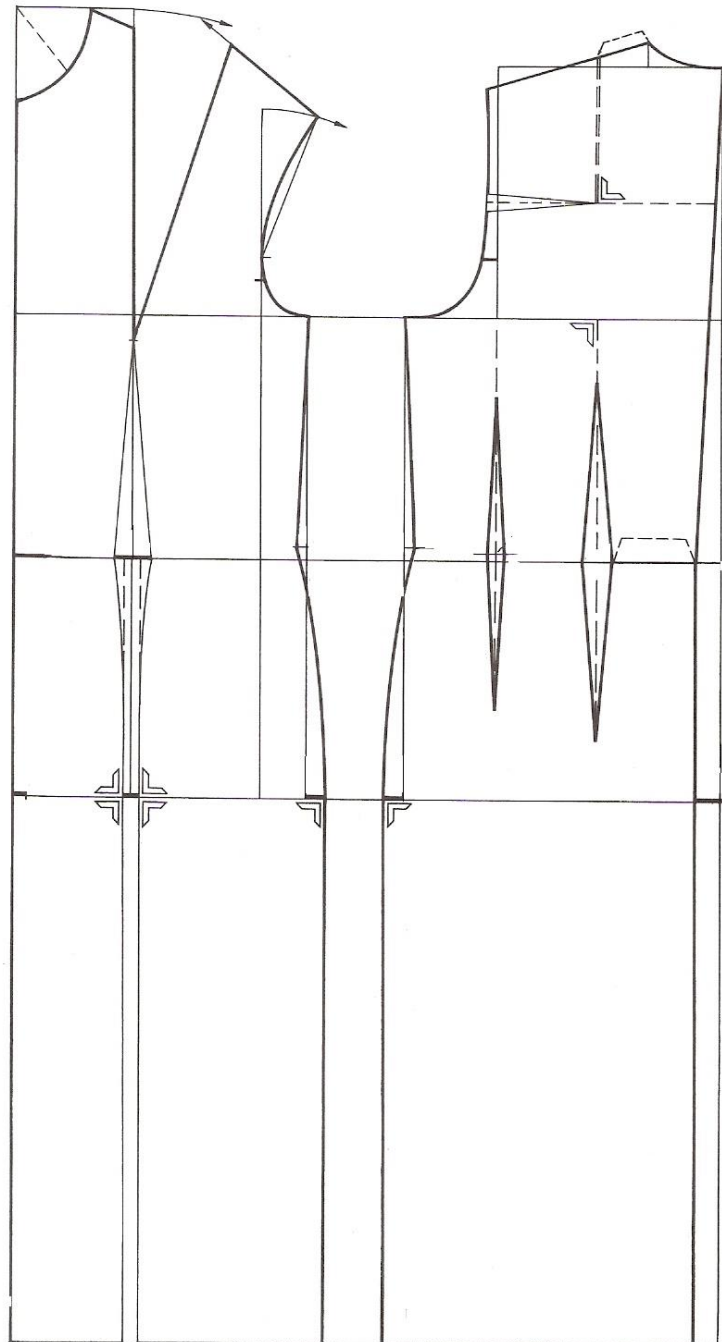

Jopa

5.5 Kroj

Za izdelavo obleke in jope je bilo treba najprej narisati osnovni kroj za obleko ali srajco. Tega je bilo potrebno glede na želje zmodelirati oziroma prirediti glede na skico obleke in jope.

Slika 31: Osnovni kroj za obleko [17]

Obleka

SPREDNJI DEL KROJA

ZADNJI DEL KROJA

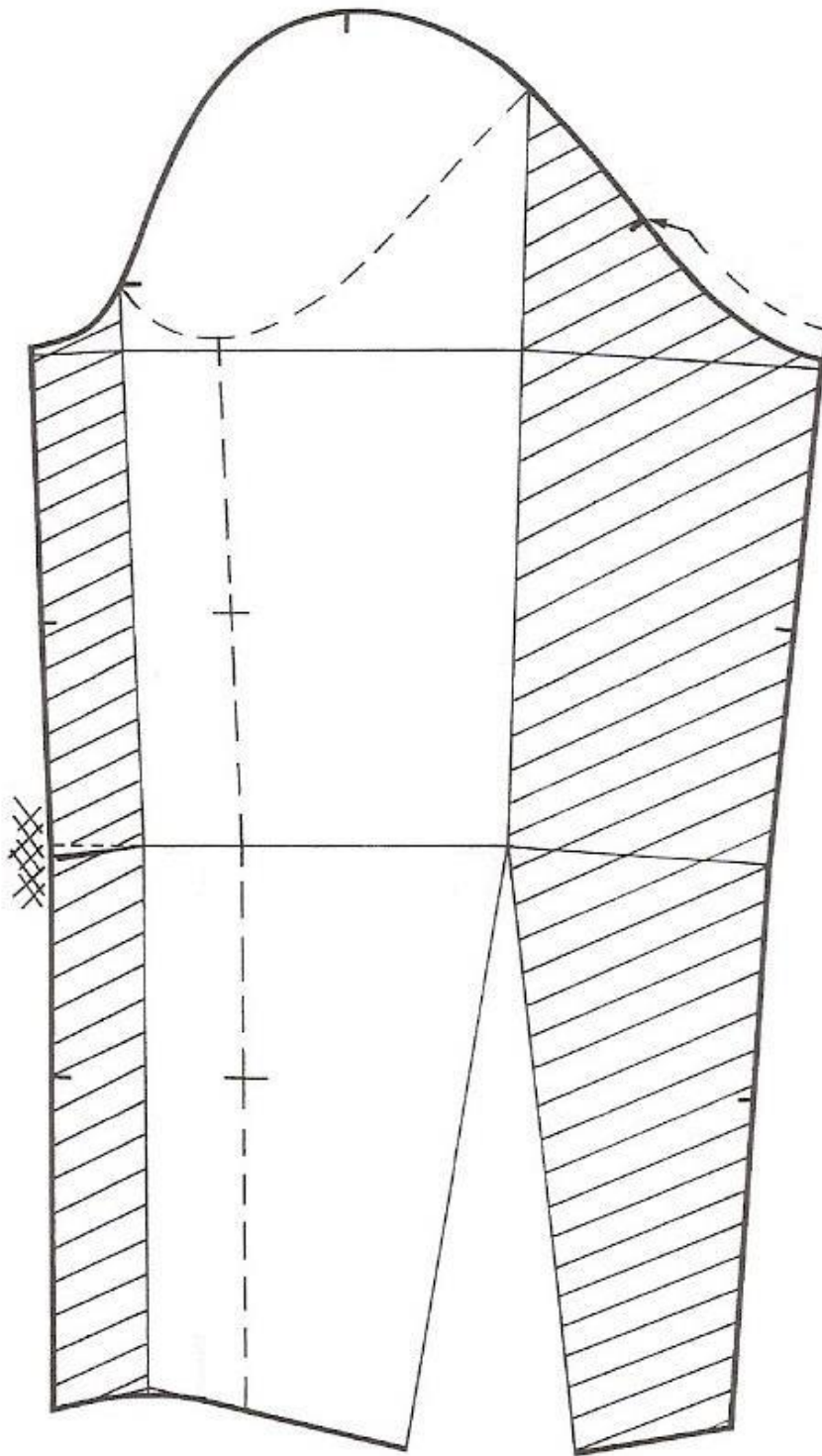
Jopa

ZADNJI DEL KROJA

SPREDNJI DEL KROJA

Slika 32: Osnovni kroj za rokav [17]

4.5 Barve

Rdeča barva

Rdeča barva je primarna (prvostopenjska) barva. [11]

V galeriji, kjer so bile razstavljene fotografije Helmuta Newtona, je bilo kljub črno-beli tehniki veliko barvnih detajlov. Najbolj so me navdušile črno-bele fotografije z rdečimi detajli, saj so delovali zelo udarno in že od nekdaj se navdušujem nad to barvno kombinacijo. Poleg tega pa je rdeča barva najbolj vidna in privlačna, je pa tudi barva strasti.

Črna barva

Črna barva nastane z mešanjem treh primarnih (prvostopenjskih) barv (rdeča, modra in rumena). [11]

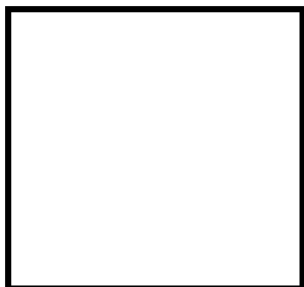
To barvo sem izbrala zato, ker je barva elegance, stereotip elegance in je tudi zelo priljubljena pri mladih. Črno sem vključila v svojo kreacijo tudi zato, ker ni preveč vpadljiva, je pa dinamična. Ta barva pa naj bi predstavljala črno-bele Newtonove fotografije.

Rdečo in črno sem kombinirala zaradi tega, ker sem želela, da je kreacija primerna za najstnike in da hkrati deluje elegantno, pa tudi, da je primerna za več prireditev hkrati. Prav tako pa je rdeča v kombinaciji s črno zelo vpadljiva.

Kombinacijo teh barv predstavljajo Newtonove črno-bele fotografije z rdečimi detajli.

4.6 Material

Obleka

Rdeč sintetični žoržet

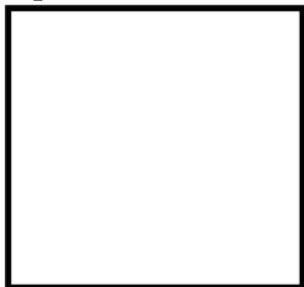

Rdeč sintetični žoržet z vzorcem Brandenburških vrat

Sukanec

Jopa

Črna pletenina z vzorcem

Sukanec

5.7 Postopek izdelave

Obleka

Najprej sem si morala izbrati fotografijo, ki sem jo posnela. Ker nisem vedela, na kakšen način bom fotografijo prenesla na blago in kakšna bo ta na blagu videti, sem si pomagala s fotografiskima programoma. To sta Photoshop Adobe Lightroom in Photoshop Portable.

Vsi poskusi so izhajali s te fotografije:

Slika 33: Brandenburška vrata v Berlinu [18]

Ker sem želela kombinirati svetle in temne barve, da dobim na kreaciji svetlo-temen kontrast, sem se že vnaprej odločila, da bo blago svetle barve in vzorec temne. Izhodišče so mi bile Newtonove kontrastne fotografije.

Poskusi v Photoshop Adobe Lightroomu:

Slika 34: Poskus 1 [18]

Slika 35: Poskus 2 [18]

Slika 36: Poskus 3 [18]

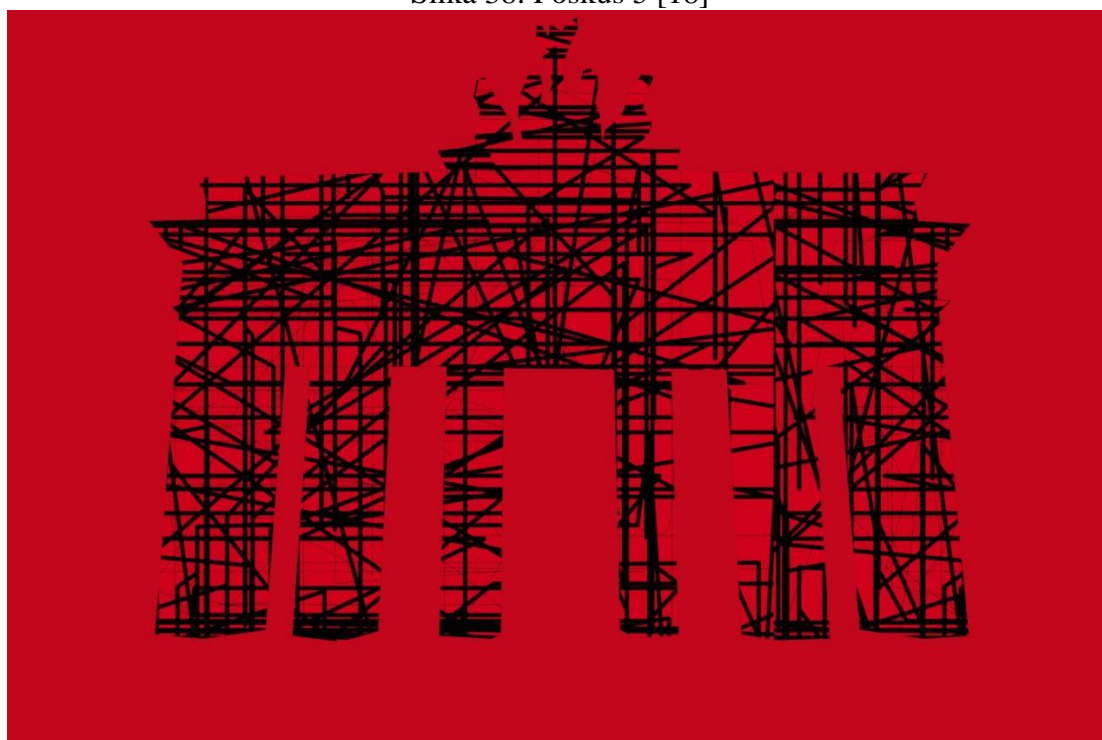

Slika 37: Poskus 4 [18]

Poskusi v Photoshopu Portable:

Slika 38: Poskus 5 [18]

Slika 39: Poskus 6 [18]

Slika 40: Poskus 7 [18]

Slika 41: Poskus 8 [18]

Na podlagi zadnjega poskusa v Photoshopu Portable (Slika: Poskus 8) sem se odločila, da naredim vzorec na obleki. Na ta način na rdeči podlagi zelo izstopa in takoj sem dobila ideje, kako bi sama fotografijo prenesla v kreacijo.

Prva ideja je bila, da bi naredila folijo, ki bi jo na blago prilepila. Postopek izdelave je zelo preprost. Pomagala sem si s tiskalnikom in fotografijo natisnila. Nato sem preko nje nalepila plast lepilnega traku. V posodo, ki je bila dovolj široka, da sem vanjo položila celo fotografijo, sem natočila hladno vodo. Fotografijo s plastjo lepilnega traka sem pustila v vodi okoli petnajst minut in kar v vodi sem začela luščiti zadnji del fotografije, da mi je na koncu ostala le folija z motivom Brandenburških vrat.

Za ta način prenašanja fotografij se nisem odločila, saj bi bilo zelo dolgotrajno, porabila bi veliko barve v tiskalniku, prav tako pa ogromno količino lepilnega traku. Že sama ideja, da bi trdo folijo lepila na lahko blago, mi ni bila všeč, saj bi blago izgubilo svoj čar in lahkoto.

Slika 42: Nastajajoča folija v vodi [18]

Slika 43: Luščenje zadnjega dela fotografije [18]

Slika 44: Nastala folija [18]

Druga ideja je bila s pomočjo tiskalnika natisniti fotografijo, tokrat na poseben papir za tekstil. Ta poseben papir sestavljata dva dela, ki sta zlepljena, en del je papir, drugi pa je folija, ki se z vročino prenese na blago. Potem ko je bila fotografija natisnjena na papir za tekstil, je bilo treba folijo in papir ločiti. To je bilo enostavno, saj sem morala folijo samo povleči s papirja. Na foliji natisnjen motiv sem položila na odpaden, star kos blaga. Preko folije sem položila peki papir, da se ne bo prijela na likalnik. Nato sem preko peki papirja samo nekje pritiskala z likalnikom. Pare nisem smela uporabiti, saj je folija občutljiva na vlago in se vzorec na blago ne bi prijel. Ko se mi je zdelo, da se je fotografija prijela na tkanino, sem peki papir dvignila in fotografija je bila pritrjena na blagu.

Tudi za ta način se nisem odločila, saj bi porabila veliko barve v tiskalniku in veliko papirja za tekstil. Prav tako bi morala izrezati vsak motiv Brandenburških vrat posebej; to bi bilo preveč zamudno in ostalo bi preveč odpadnih oziroma neuporabnih kosov papirja za tekstil.

Slika 45: Fotografija, natisnjena na papir za tekstil [18]

Slika 46: Ločevanje folije od papirja [18]

Slika 47: Uporaba likalnika [18]

Slika 48: Končni izid [18]

Tretja ideja je bila najbolj funkcionalna, enostavna in najmanj potratna. Sicer je zahtevala več časa, ampak je bila videti najboljša. Ne samo to: vsak na novo narejen motiv Brandenburških vrat je unikaten.

Šablono sem naredila tako, da sem fotografijo Brandenburških vrat s pravo stranjo nalepila na nepremočljivo, prosojno folijo, nato pa sem z olfa nožem izrezala motiv Brandenburških vrat. Pozneje sem tla obložila s časopisnim papirjem in nanj položila in enakomerno razporedila rdeče blago. Pripravila sem si tudi čopič, paleto, kozarec vode in črno barvo za tekstil, s katero sem motiv prenesla na material.

Črno barvo za tekstil sem mešala z vodo, da sem dobila različne odtenke črne barve, saj so takšne tudi fotografije Helmuta Newtona. Izhajajo iz črne barve in imajo vmesne sivine.

Slika 49: Prenašanje motiva na blago [18]

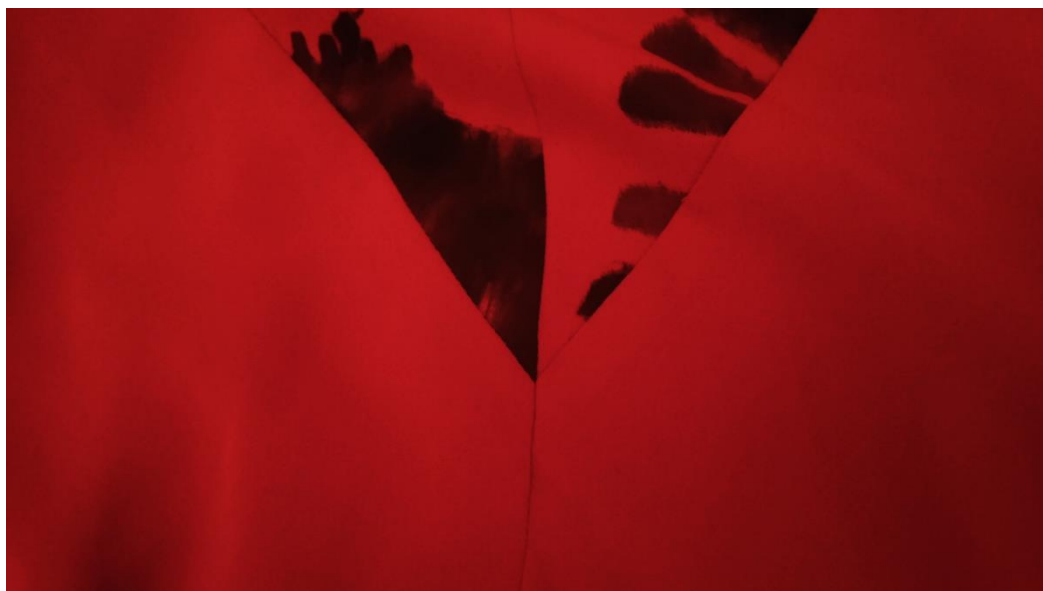
Slika 50: Končni izid [18]

Ko se je barva na blagu posušila, sem lahko pričela s krojenjem. Pri krojenju sem morala paziti, da sem dodala vse dodatke za šivanje in porabila čim manjšo količino blaga. Nato sem kroj iz blaga izrezala.

Slika 51: Izrezani kroji [18]

Potem sem se lotila šivanja, sestavljanja skrojjenih delov. Najprej sem sestavila sprednji del, pozneje zadnji del, nato pa sem ju združila. Združila sem ju v ramenu, nato pa še po celotni bočni liniji. Ker sta dva dela v obleki vzorčasta (ostali pa enotne rdeče barve) in združujeta sprednji ter zadnji del obleke, sem morala paziti, da sem dela na vsaki strani zašila do milimetra natančno.

Slika 52: Združena sprednji in zadnji del na bočni strani obleke [18]

Zdaj sem se lahko lotila robljenja dodatkov na notranji strani obleke. Zarobiti sem morala dodatke na ramenu, bočni liniji, vmesne šive in pa dolžino. Tudi pri tem sem morala biti zelo natančna, saj stroj za opletanje robi in hkrati reže blago. Pozorna pa sem morala biti tudi na to, da sem dodatke pravilno zarobila, saj so nekateri dodatki razlikani, drugi pa se z robljenjem združijo v en šiv.

Slika 53: Robljenje bočnega dela obleke (primer razlikanega dodatka) [18]

Rokavni izrez sem zarobila s paspulo, to je šiviljski izraz za trak, ki služi kot obroba. Ta je po širini meril okoli 1,5 centimetra. Sledilo je šivanje milimetrskega šiva po rokavnem izrezu.

Slika 54: Paspula že vstavljena v rokavni izrez [18]

Ker je hrbet moje obleke gol, sem morala izrezati tudi primerno obrobo. To sem naredila tako, da sem povezala vratni in hrbtni izrez in ju s šiviljsko kredo obrisala na blago. Vsi kosi so po širini merili šest centimetrov. Jersey pa je zelo lahek material, zato sem ga morala utrditi s šiviljskim trdilom, ki se mu reče centilin. Vse te kose sem prenesla nanj in jih izrezala. Nato sem jih na blago prilepila z likalnikom.

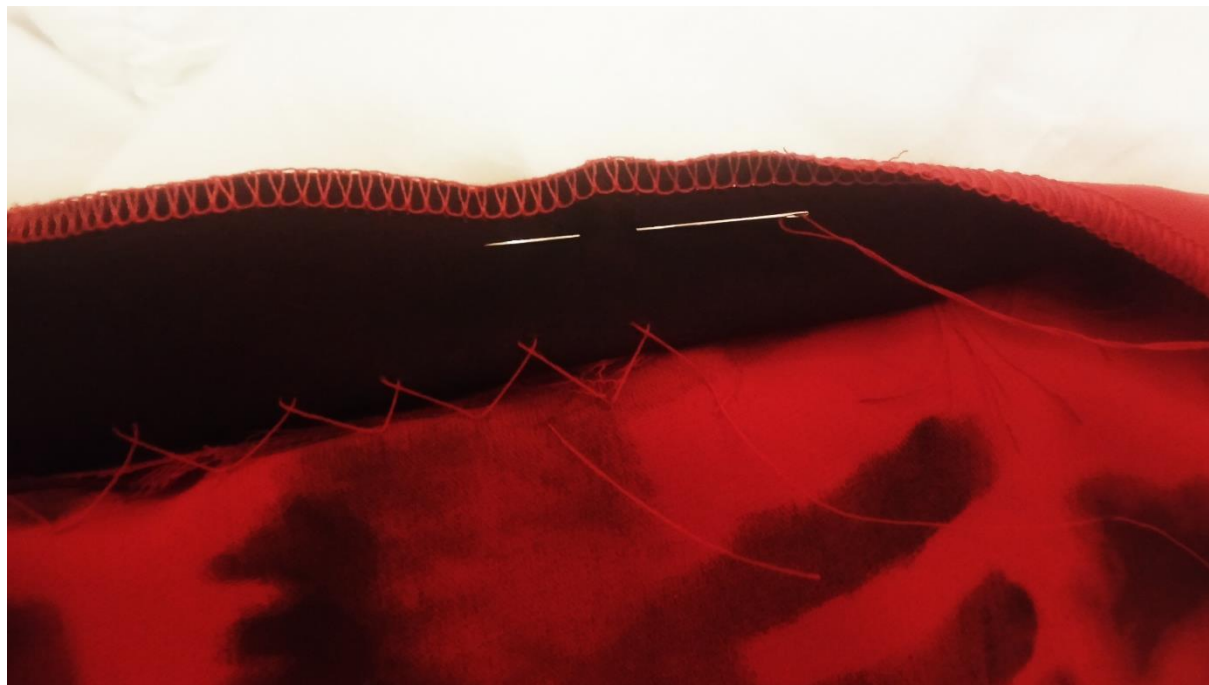
Slika 55: Črn del je centilin, prilepljen na obrobo, ki je zarobljena [18]

Obrobo je bilo potrebno zatrditi, nato pa sem jo morala pritrditi na zadnji del obleke. Da se obroba ne bo obračala naprej, sem morala na pravi strani obleke narediti še milimetrski šiv. Sledilo je vstavljanje skrite zadrge na hrbtni strani. Pri tem delu sem morala biti zelo potrpežljiva, šivati počasi in natančno. Ker je blizu zadrge tudi obroba, sem morala en del zašiti oziroma pritrditi ročno.

Slika 56: Vstavljena skrita zadruga [18]

Sledilo je še ročno šivanje skritih, križnih vbodov na vratnem in hrbtnem izrezu, kjer je obroba, da med gibanjem telesa ta ne bo pogledala ven. Skrite vbode pa sem delala tudi na dolžini obleke, saj sem želela s tem doseči, da se ne opazijo.

Slika 57: Šivanje skritih križnih vbodov [18]

Jopa

Tudi za jopo sem morala najprej prenesti kroj na blago z dodatki in ga izrezati. Dolžino jope sem podaljšala na poljubno dolžino in dodala še nekaj centimetrov.

Slika 58: Izrezan kroj za jopo [18]

Lotila sem se sestavljanja ramenskega in bočnega dela jopice, nato pa oboje zarobila na stroju za opletanje.

Sledilo je krojenje rokavov, spet z dodatki, zašiti sem jih morala po dolžini, da so bili videti kot tulci. Nato pa sem morala dodatka zarobiti.

Lotila sem se vstavljanja rokavov v glavni del jope (prikazan na sliki). Pri tem delu sem morala biti zelo potrpežljiva, saj je blago kar raztegljivo, pri šivanju se pa raztegovati ne sme, saj lahko zaradi tega nastanejo nepotrebne gubice.

Preostalo mi je samo še to, da jopo obrobim. Obrobiti sem morala rokave in dolžino jope.

Vratni izrez sem obrobila s paspulo, obrobo, ki sem jo naredila sama, enako kot pri obleki (vrezala sem potrebno dolžino neraztegljivega blaga). Pomagala sem si s pripomočkom za izdelavo paspule, da je delo potekalo hitreje, saj je bila paspula za vratni izrez zelo dolga. Paspulo sem nato prišila na vratni izrez z milimetrskim šivom.

Dolžino jope in rokave pa sem najprej zarobila s strojem za opletanje, nato pa zašila s skritim križnim vbodom.

Slika 59: Pripomoček za izdelavo paspule [18]

Slika 60: Obrobljanje vratnega izreza s paspulo [18]

5.8 Končni izdelek

Slika 61: Izgled celotne kreacije [18]

Slika 62: Obleka [18]

Slika 63: Hrbtni izrez na obleki [18]

6 DRUŽBENA ODGOVORNOST

Kot bodoča modna oblikovalka se zavedam, da moram biti pri svojem delu družbeno odgovorna. To lahko dosežem s pravilno izbiro in varčno uporabo tkanine. Menim, da bi morali biti predvsem mladi pozorni pri izbiri svoje garderobe in poudarjati predvsem kvaliteto in ne le kvantiteto oblačil, ki jih nosijo.

Veliki večini je pomemben le končni izdelek in jih sama izdelava ali vsebina sploh ne zanimata. Mislim, da na oblačilo gledamo čisto drugače, kadar poznamo njegovo vsebino in namen, s katerim ga je oblikovalec ustvaril. Po navadi se sploh ne zavedamo, da je oblačilo izraz naše notranjosti in s tem nas samih. Je prvi naš stik s svetom in z njim svetu pokažemo svoje mišljenje.

Ker je veliko mladim (po analizi ankete) všeč barvna fotografija, sem želela črno-belo fotografijo prikazati na kreaciji kot nekaj edinstvenega, posebnega, jo pokazati v neki drugi luči. Z raziskovalno nalogo sem želela spomniti tudi na fotografijo, ki je bila včasih veliko bolj cenjena kot danes, saj je bila v določenih zgodovinskih obdobjih edin vir informacij in še zdaleč ni bilo fotografiranje dosegljivo vsem, prav tako pa vsem niso bile dosegljive fotografske naprave.

7 ZAKLJUČEK

V raziskovalni nalogi Fotografija v kreaciji sem spoznala veliko novega o zgodovini fotografije in naredila časovni pregled vse do danes. Seznanila sem se z različnimi zvrstmi fotografiranja, z različnimi fotoaparati in največkrat uporabljeni zrcalno refleksni digitalni fotoaparat tudi opisala. Ogledala sem si tudi galerijo starih fotoaparatorov in temnico za razvijanje fotografij v GT 22 (Glavni trg 22). O razvijanju fotografij sem veliko izvedela iz razgovora, ki mi je zelo pomagal pri pisanju raziskovalne naloge. Prav tako sem raziskala življenje Helmuta Newtona, ki mi je izmed mnogih fotografov najljubši.

Sledil je praktični del, kjer sem z anketo ugotovila, koliko ljudi se s fotografijo ukvarja, zakaj se s tem ukvarjajo (ali zakaj se s fotografijo ne ukvarjajo), kaj najraje fotografirajo in s čim, kaj s posnetimi fotografijami naredijo, katera zvrst fotografije je najbolj priljubljena in ali bi nosili fotografijo natisnjeno, naslikano na oblačilo in če, kje.

Dodala sem tudi nekaj poskusov, kakšna naj bi bila videti fotografija na kreaciji in na katere načine sem poskušala fotografijo prenesti na blago. Opisala sem celoten postopek izdelave kreacije od ideje in vse do končnega izdelka, dodala pa sem tudi družbeno odgovornost.

S svojim delom sem zadovoljna, saj sem kreacijo naredila v zelo hitrem času in je točno takšna, kot sem si jo zamislila, saj mi je uspelo združiti modno oblikovanje in fotografijo. Med pisanjem teoretičnega dela sem pridobila veliko znanja o fotografiji. Izpopolnila pa sem se tudi v šivanju, torej v ročnih spretnostih.

8 VIRI

8.1 Slikovni viri

- <http://astronomska-revija-spika.si/wp-content/uploads/2014/11/astrofotografija-snemanje-lune.jpg> 27. 1. 2016 [1]
- <http://berlinspirational.com/wp-content/uploads/2014/05/berlinspirational-140510-helmutnewton-2.jpg> 27. 1. 2016 [2]
- <http://kultur24-berlin.de/wp-content/uploads/2014/06/Newton-Springs-beide-1962-1000.jpg> 27. 1. 2016 [3]
- <http://lvphotography.tk/images/sports/14.jpg> 27. 1. 2016 [4]
- http://ndrdmath.weebly.com/uploads/1/3/4/7/13471557/744245_orig.jpg 27. 1. 2016 [5]
- http://static.primorske.si/foto/lowres/GnWeb/Zdravje_medicina.jpg 27. 1. 2016 [6]
- http://www.artlimited.net/agenda/image/artlimited_img7582712-01.jpg 27. 1. 2016 [7]
- <http://www.ditisk.si/images/galerije/max/111Max.jpg> 27. 1. 2016 [8]
- <http://www.karaciejus.lt/uploads/images/Aerofotografija/Aero%20Klaipeda.jpg> 27. 1. 2016 [9]
- <http://www.ladymarshmallow.com/blog/wp-content/uploads/2013/08/helmut-newton46-720x360.jpg> 27. 1. 2016 [10]
- http://www.sleek-mag.com/wp-content/uploads/2014/06/2_Helmut-Newton-Monica-Bellucci-Monte-Carlo-2001_copyright-Helmut-Newton-Estate.jpg 27. 1. 2016 [11]
- http://www.sneznik.net/wp-content/uploads/2012/04/2009_05_13-blokada-RI-Tihana_Kovacevic.jpg 27. 1. 2016 [12]
- <http://www.wheretogotravel.eu/image/large/438> 27. 1. 2016 [13]
- https://cdn.theculturetrip.com/wp-content/uploads/2015/12/6033713531_4305e4cae6_o.jpg 27. 1. 2016 [14]
- <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/9d/92/08/9d920890e276c87cc5c60a4594550f60.jpg> 27. 1. 2016 [15]
- <https://sumnersemeniuk.files.wordpress.com/2011/04/camera-slr1.jpg> 27. 1. 2016 [16]
- Schnittkonstruktionen für Rocke und Hosen System M. Müller & Sohn Rundschau-Verlag Otto G, Königer GmbH & Co., München 29. 1. 2016 [17]
- Slika avtorja [18]

8.4 Spletni viri

http://www.kamra.si/Default.aspx?module=5&id=24	31. 1. 2016	[1]
https://en.wikipedia.org/wiki/Helmut_Newton	31. 1. 2016	[2]
https://hr.wikipedia.org/wiki/Digitalni_fotoaparar	31. 1. 2016	[5]
https://sl.wikipedia.org/wiki/Digitalni_kompaktni_fotoaparar	31. 1. 2016	[3]
https://sl.wikipedia.org/wiki/Fotoaparar	31. 1. 2016	[4]
https://sl.wikipedia.org/wiki/Fotografija	31. 1. 2016	[6]
https://sl.wikipedia.org/wiki/Zrcalnorefleksni_fotoaparar	31. 1. 2016	[7]

8.3 Knjižni viri

BACKHAUS, Barbara, idr. 1991. <i>Veliki splošni leksikon: V osmih knjigah, 1. knjiga, A-Ch</i> . Ljubljana: Tiskarna Mladinska knjiga. ISBN 86-341-1284-5	31. 1. 2016	[8]
BACKHAUS, Barbara, idr. 1991. <i>Veliki splošni leksikon: V osmih knjigah, 2. Knjiga, Ch-Gh</i> . Ljubljana: Tiskarna Mladinska knjiga. ISBN 86-341-2029-5	31. 1. 2016	[9]
BACKHAUS, Barbara, idr. 1991. <i>Veliki splošni leksikon: V osmih knjigah, 5. knjiga, Ma-Ož</i> . Ljubljana: Tiskarna Mladinska knjiga. ISBN 86-341-2032-5	31. 1. 2016	[10]
BUTINA, Milan, idr. 2011. <i>Likovna teorija</i> . 1. izdaja. Ljubljana: Debora. ISBN 978-961-6525-00-8	31. 1. 2016	[11]
HEDGECOE, John, idr. 1976. <i>Vse o fotografiji</i> . Ljubljana: Državna založba Slovenije.	31. 1. 2016	[12]
INTIHAR, Matjaž. 2007. <i>Priročnik digitalna fotografija</i> . Maribor: Comtron. ISBN 978-961-91964-0-3	31. 1. 2016	[13]
KELBY, Scott, 2012. <i>Digitalna fotografija: 4. knjiga</i> . Ljubljana: Pasadena. ISBN 978-961-6661-44-7	31. 1. 2016	[14]
<i>Leksikon Cankarjeve založbe</i> . 1994. Tretja izdaja. Ljubljana: Cankarjeva založba. ISBN 86-361-0870-5	31. 1. 2016	[15]
SIEMENS, Jochen. <i>Helmut Newton the stern years 1973-2000</i> . Hamburg, Mohn Media. ISBN 978-3-652-00004-8	31. 1. 2016	[16]
Razgovor	10. 1. 2016	[17]

9 PRILOGE

- anketa